

CONGRESO

A Habana galega: Historia e memorias cruzadas

Consello da Cultura Galega
Santiago de Compostela
7 e 8 de novembro de 2019



CONSELLO
DA CULTURA
GALEGA

A cidade da Habana, cuxo quinto centenario se cumpre en novembro deste ano 2019, posúe unha relevancia sobranceira na historia de Galicia, nomeadamente dende o século XIX, por se converter entre as últimas décadas desa centuria e os comezos do século XX na segunda cidade do mundo con máis habitantes nados en Galicia, só superada por Bos Aires: contra 1919, máis dun terzo dos inmigrantes españois en Cuba e o nove por cento dos habaneiros nacera en Galicia. A comunidade inmigrante galega na Habana concentrábase sobre todo nas súas rúas céntricas e en barrios pesqueiros periféricos.

Na capital cubana existía tamén un mesto tecido asociativo galego dende 1871, unha esfera pública artellada por cabeceiras de prensa propias e decenas de sociedades microterritoriais ou de instrución. Nela resoaran ademais os movementos sociais e políticos desenvolvidos en Galicia dende finais do século XIX, dende o rexionalismo até o agrarismo e o nacionalismo. Dende alí sostívose a Academia Galega dende o seu nacemento, así como dúcias de escolas, sociedades agrarias e periódicos anticaciquís de ámbito local, ademais de forxárense ou estreárense símbolos da Galicia contemporánea coma o himno galego.

Imaxe da portada: "Entrada ao porto da Habana", ca. 1910. Fondo fotográfico do Arquivo da Emigración Galega, Consello da Cultura Galega

PROGRAMA

XOVES, 7 DE NOVEMBRO

Sesión da mañá

10:00 horas
Inauguración

Sección I: Historia da Habana

10:30 horas
A Habana na época tardocolonial (século XIX)
Vicent Sanz, Universitat Jaume I, Castelló

11:15 horas
Historia urbana da Habana nos tempos da inmigración galega
Sergio Guerra, Universidad de La Habana

12:00 horas
Pausa

12:30 horas
A Habana como cidade de inmigración no contexto latinoamericano (s. XIX-XX)
José C. Moya, Columbia University, Nova York

13:15 horas
Debate

Sesión da tarde

Sección II: A pegada habaneira na cultura galega

16:30 horas
Mesa redonda
Cuba na literatura galega
Coordina: **Ramón Nicolás**
Participan: **Xerardo Agrafoxo, Xavier Alcalá, Rosa Aneiros e María Xosé Porteiro**

18:00 horas
Debate

19:00 horas
Inauguración da exposición *O soño cubano dos emigrantes galegos*
Museo do Pobo Galego

21:00 horas
Concerto Foliada Habaneira con Alejandro Vargas Cuarteto
Auditorio de Galicia

VENRES 8 DE NOVEMBRO

Sesión da mañá

Sección III: A inmigración galega na Habana: Ida e volta

09:30 horas
Os galegos da Habana nos tempos tardocoloniais: o debate sobre a autonomía/independencia de Cuba
Alfonso Iglesias, Universidade de Santiago de Compostela

10:15 horas
A colectividade galega e o Centro Galego da Habana
Pilar Cagiao Vila, Universidade de Santiago de Compostela

11:00 horas
Pausa

11:30 horas
Mulleres inmigrantes na Habana
Julio César González Pagés, Universidad de La Habana

12:15 horas
Asociacionismo e política entre os galegos da Habana
Xosé M. Núñez Seixas, Universidade de Santiago de Compostela/Consello da Cultura Galega

13:00 horas
Os retornados de Cuba e o seu impacto sociopolítico en Galicia, 1900-1936)
Raúl Soutelo, IES Campo de San Alberto, Noia

13:45 horas
Debate

Sesión da tarde

Sección IV: A pegada galega na cultura habaneira

16:30 horas
Presenza dos galegos na literatura cubana
Cira Romero, Universidad de La Habana

17:15 horas

Os galegos no cinema cubano

Manuel González, IES Concepción Arenal,
Ferrol

18:00 horas

Pausa

18:30 horas

Palestra de peche

A Habana como espazo literario transnacional

Luis Toledo Sande, Universidad de La
Habana

19:15 horas

Clausura

ORGANIZA

Consello da Cultura Galega

COLABORA

Secretaría Xeral da Emigración
Xunta de Galicia

COORDINA

Xosé M. Núñez Seixas
María Xosé Porteiro García

LUGAR

Consello da Cultura Galega
Pazo de Raxoi, 2º andar
Praza do Obradoiro, s/n
15705 Santiago de Compostela
Tel.: 981 957 202 / Fax: 981 957 205

INSCRICIÓN

A inscrición é gratuíta.
O número de prazas é limitado (100 persoas).
As prazas cubriranse por rigorosa orde de inscrición.
Entregarase diploma acreditativo de asistencia ao Congreso.
Para obter o diploma é preciso asistir ao 75% das sesións.

MÁIS INFORMACIÓN

www.consellodacultura.gal
difusion@consellodacultura.gal
Consulta os materiais en <http://consellodacultura.gal/mediateca>



COLABORA

